

SAMO ZA PRETPLATNIKE

Kritika

Pogledali smo 'Zapetljane interese'. Nova Komedijina predstava mogla bi privući neku novu, drugačiju publiku u teatar na Kaptolu

Tekst španjolskog dramatičara Jacinta Benaventea postavio je Aleksandar Švabić

FOTO: INES NOVKOVIĆ

Ono što ovaj komad sasvim sigurno izdvaja iz svega što smo u ovoj sezoni dosad vidjeli u Komediji najviše ima veze s glumom. Komedijini su glumci, naime, u sinergiji s "posudbom" iz Teatra &TD Bernardom Tomićem, kojega su kazališni kuloari već proglasili novim Radom Šerbedžijom, nesvakidašnje iskočili u estetski i idejno pomalo začudno koncipirane uloge i – odlično se snašli.

GEA VLAHOVIĆ

22. 04. 2024. 49 PREPORUKA

Poklonite članak

Kad unutar nekoliko tjedana dva institucionalna zagrebačka kazališta – Kerempuh i Komedija – izađu s novim naslovima u kojima otvoreno s pozornice poručuju da “rijeke pravde dolaze”, onda znate da ovo društvo, unatoč izbornim rezultatima koji, citiram **Andreja Plenkovića**, “pokazuju da hrvatski birači žele desnu vladu”, nije izgubljeno.

Dapače, predizborni slogan političke ljevice ušao je u društveni imaginarij kao proglašeno nepristajanje na *status quo* kuhanih žaba i upisao stih **Jure Stublića** iz 1985. u kolektivnu svijest kao amalgam vjere u neku drugačiju budućnost, u kojoj će bujica demokratskih, humanističkih vrijednosti prekinuti konzervativne, nacionalističke ideje koje nas drže vezanima u okamenjenom spektru političkih interesa desnice poput “marioneta od kartona i krpa”.

Ove “marionete” posuđujem iz nove predstave kazališta Komedije “Zapetljani interesi”, u kojoj su redatelj **Aleksandar Švabić** i dramaturginja **Nina Bajsic** odlučili upravo tom parolom povući luk između teksta nastalog 1907. u Španjolskoj, i aktualne stvarnosti.

Created by PhotoWatermark Professional

INES NOVKOVIĆ

Nije sve u lakrdiji lakrdija

Marionete od kartona i krpa, “grubih niti, vidljivih pri slabom svjetlu čak i onim najkratkovidnijima” u tekstu jednog od važnijih španjolskih dramatičara 20. stoljeća, **Jacinta Benaventea y Martíneza** (1866.-1954.), lutke su u farsu koja se bavi najtemeljnijom od svih ljudskih motivacija: interesima.

Komad u svoje vrijeme kontroverzan, hvaljen kao uspješan spoj melodrame, zaigranog komercijalnog glazbenog teatra i društvenog komentara, zapravo je tipična lakrdija u stilu *commedia dell'arte*, s glumcima u karikaturalno tipiziranim ulogama (Pulčinel, Kolombina, Harlekin..., a upravo je takva imena i Benavente dao svojim likovima), koji kroz kratke skečeve i monologe i uz glazbene brojeve progovaraju o neuralgičnim točkama društva i, ismijavajući sebe, ismijavaju sve nas.

“Zapetljani interesi” bave se – lako je zaključiti – novcem kao ključnim gorivom na koji ide kotač povijesti; težnjom za usponom na socijalnoj piramidi kojom se hrane sva društva od nastanka svijeta do danas, i dobrom starom pohlepom kao zvonom koje nepogrešivo otvara vrata manipulaciji i korupciji.

Created by PhotoWatermark Professional

INES NOVKOVIĆ

Kako prevariti prevarante

Sama priča smještena je negdje u 17. stoljeće a vrti se oko dvojice simpatičnih sitnih prevaranata u trajnom bijegu od dugova i ruke zakona koji, došavši u novo mjesto na svojem putu vječnih lutanica, odlučuju da im je dosta lutanja.

Zapravo, to odlučuje jedan od njih, Krispin (**Bernard Tomić**), koji u ovom dvojcu predstavlja vođu i šefa, a čiji se plan sastoji u tome da ovog drugog, Leandra (**Ivan Magud**), predstavi kao uglednog plemića na tajnom zadatku, a kojemu je on vjerni sluga.

Varka se – a i glavna satirična potka njihove podvale – sastoji u tome da, simulirajući golemo bogatstvo potencijalno nadohvat ruke, sve ostale protagoniste navedu da im pomažu u krajnjoj namjeri: naime, da Leandro oženi Silviju (**Nina Kaić Madić**), kćer lokalnoga bogataša Pulčinela (**Ervin Baučić**), pa da tako dvojac napokon doista i ostvari plan o golemom bogatstvu od kojega bi svi potencijalno mogli imati koristi...

Neka nevini bace kamen prvi

Naravno, na taj se mamac svi spremno upecaju, zajedno pletući duhovitu autoreferencijalnu mrežu koristoljublja i pohlepe u kojoj se, dakako, u najboljoj tradiciji komedije, nitko neće ugušiti već, naprotiv, svi će se dobro zabaviti.

foto©novkovic

INES NOVKOVIĆ

Predstavu otvara svojevrsni prolog, u kojem susrećemo plejadu snovito zamišljenih kreatura, utjelovljenja moćne gomilice koja koordinirano udara u iste strune – doslovno tandrćući po instrumentima. Pritom pjevuje monotonu brojalicu (glazba **Matija Antolić**) kojom nas imaju hipnotizirati i uvući u svoj svijet izvrnutih vrijednosti.

U tekstu drame upisana je imitacija grčkoga kora: oni su taj kor, koji daje komentar ali i predstavlja sirovinu iz koje će nastati priča o pojedincima koji lažu, varaju i krađu, a sve to čine ne kao anomaliju već dajući time pravu mjeru društva – jer u ovome komadu, kao što je obično slučaj i u životu, nitko nije posve nevin.

Stereotipima do istine

Nakon niza peripetija, koje uključuju i jednu moralnu “devijaciju” u poštenje koje odbija popustiti pod pritiscima pohlepe i koristoljublja dokazujući kako “prava ljubav pobjeđuje sve”, na kraju se za sve ove nepoštenjake i licemjere sve dobro svrši.

U čemu je, možda, još jedna, krajnja, ironija kojom nam se ovaj komad otvoreno ruga: zašto bi, pobogu, itko povjerovao u vrijednost poštenja kad je biti lopov ne samo zabavno, već dolazi i s nagradom?

Komad hvaljen zbog svoje svezremenske teme uvelike igra na neke arhetipove koji danas više nužno ne vrijede – likovi žena bespomoćnih bez muškaraca, kod kojih se nalazi novac, prestiž, društveni status i moć; kojima jedino preostaje snalažljivim komplotiranjem bogato se udati ili barem pronaći imućnog mecenu široke ruke, možda će se nekome učiniti depasiranima, iako im se i dalje smijemo, što možda također ide u prilog tvrdnji o nepromjenjivosti društvenih obrazaca na koje ovaj komad ukazuje.

Novi Rade Šerbedžija

Švabić i dramaturginja Bajsić tekst su ponešto prekrajali i dopisivali, uz sasvim solidan jednoipolsatni rezultat, ako zanemarimo prilično nedorečenu scenografiju (**Matija Blašković**) – koja bi (vjerojatno) imala biti kabinet čudesa ali nažalost djeluje kao kulisa u školskoj predstavi – i opći dojam plošne režije.

Ono što ovaj komad sasvim sigurno izdvaja iz svega što smo u ovoj sezoni dosad vidjeli u Komediji najviše ima veze s glumom. Komedijini su glumci, naime, u sinergiji s “posudbom” iz Teatra &TD Bernardom Tomićem, kojega su kazališni kuloari već proglasili novim **Radom Šerbedžijom**, nesvakidašnje iskočili u estetski i idejno pomalo začudno koncipirane uloge i – odlično se snašli.

Dajana Čuljak silno je zabavna kao gostioničarka, kao i **Ognjen Milovanović** u ulozi frankenštajnski stiliziranog doktora, a tu su i **Dubravka Ostojić** kao gospođa Pulčinela, **Ana Magud** kao gospođa Sirena, uz poslovično odličnog **Fabijana Pavla Medveška** (Kapetan).

Created by PhotoWatermark Professional

INES NOVKOVIĆ

Sjajne mlade snage

Ne treba zaboraviti spomenuti ni doista sjajne kreacije koje su ostvarili mladi glumci kojima je ovo prvi nastup na Komedijinoj pozornici, **Roko Sikavica** kao pjesnik Harlekin i **Ružica Maurus** kao Sirenina sluškinja Colombina. U duetu Krispin – Leandro, gotovo svo pričanje odrađuje Krispin, dakle Tomić, kojemu “utišaniji” Ivan Magud daje sasvim solidnu, i povremeno prilično duhovitu ravnotežu.

Nisam sasvim sigurna da se parola s početka ovoga teksta idejno doista uklapa u ono čime se esencijalno bave “Zapetljani interesi”, koji su ipak komedija o karakterima a ne politički angažiran tekst koji naviješta – ili barem priželjkuje – neke stvarne promjene u društvu.

Ali sam zato sigurna da predstava “Zapetljani interesi” u glumačkom smislu nudi nešto drugačije od onoga na što smo u Komediji navikli, i da bi mogla u teatar na Kaptolu privući neku novu, drugačiju publiku. Što pak otvara nova pitanja, ona koja se tiču repertoara i prostora za promjenu. Ali to je jedna šira tema, za neki drugi tekst.

[kazalište, premijera, kazalište Komedija,](#)
[Aleksandar Švabić,](#)

Poklonite članak

TELEGRAM

Vijesti

Vijesti
Politika&Kriminal
Komentari
Biznis&Tech
Velike priče
Život
Kultura

Najnovije

Rat u Ukrajini
Koronavirus
Hrvatska
Zagreb
Split
Rijeka
Osijek

Magazin

Telesport
Super1
PitanjeZdravlja
OpenSpace

Pratite nas

Facebook
YouTube
Instagram
TikTok
Twitter
WhatsApp
RSS

Plus

Pretplata
Pošaljite nam vijest
Impressum
Oglašavanje
Kontakt
Uvjeti korištenja
Pravila privatnosti

Sva prava pridržana © 2024 Telegram Media Grupa d.o.o.